

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**

im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

ZARZĄDZENIE NR Z.131.2024.2025

Rrektora Politechniki Bydgoskiej

im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

z dnia 27 czerwca 2025 r.

**w sprawie regulaminu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla kierunku
pielęgniarstwo Wydziału Medycznego Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja
Śniadeckich**

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Regulamin zawodowych praktyk studenckich dla kierunku pielęgniarstwo Wydziału Medycznego Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, zwany dalej „Regulaminem”, określa zasady organizacji i realizacji praktyk zawodowych dla studentów kierunku pielęgniarstwo.

2. Praktyki stanowią integralną część kształcenia na poszczególnych latach studiów i są realizowane zgodnie z harmonogramem i programem nauczania na kierunku pielęgniarstwo.

3. Wymiar praktyk zawodowych określa Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, z 2022 r. poz. 157 i 1742, z 2023 r. 2152 oraz z 2024 r. poz. 1514) i nie ma możliwości zwolnienia z obowiązku ich odbywania.

4. Wymiar godzinowy odbywanych przez studenta praktyk zawodowych na terenie wybranej placówki wynosi 6 godzin zegarowych tj. 8 godzin dydaktycznych na dobę, z wyłączeniem dni wolnych od pracy. Przedłużenie dobowego wymiaru praktyki jest

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 621 i 622.

dopuszczalne za zgodą i porozumieniem stron (opiekunów praktyki oraz studenta), nie więcej jednak niż do 12 godzin dydaktycznych. Tygodniowy wymiar praktyk zawodowych nie może przekroczyć 40 godzin dydaktycznych.

5. Praktyki zawodowe są realizowane zgodnie z programem opracowanym przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk zawodowych powołanego przez dziekana Wydziału Medycznego.

6. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem decyzje podejmuje dziekan Wydziału Medycznego.

Rozdział 2

Cele realizacji praktyk zawodowych

§ 2. 1. Przygotowanie studenta do samodzielnego i odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej, tzn. uzyskania zdolności do wykonywania zawodu pielęgniarki.

2. Kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w toku studiów w warunkach naturalnych.

3. Doskonalenie umiejętności osiągniętych w warunkach symulowanych i podczas zajęć praktycznych w placówkach medycznych oraz rozwijanie kompetencji zawodowych.

4. Poznanie specyfiki pracy w różnych oddziałach szpitalnych i w podstawowej opiece zdrowotnej.

Rozdział 3

Organizacja praktyk

§ 3. 1. Praktyki odbywają się na podstawie umowy o organizację praktyki studentów, według wzoru określonego w załączniku nr 1 do zarządzenia, zawartej między placówką w której będzie odbywać się praktyka a PBS.

2. Miejsce realizacji praktyk zawodowych musi umożliwić zdobycie umiejętności zawartych w efektach uczenia się przypisanych do danego zakresu praktyk zawartych w dzienniczku kształcenia praktycznego studenta, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

3. Opiekunem praktyki ze strony placówki jest osoba spełniająca kryteria doboru określone w załączniku nr 3 do zarządzenia, posiadająca prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, zatrudniona w placówce i wykonująca w niej zadania zawodowe.

4. Skierowanie na praktyki, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do zarządzenia, wystawia pełnomocnik dziekana ds. praktyk zawodowych.

5. Praktyki zawodowe powinny odbyć się po zrealizowaniu zajęć teoretycznych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się z danego zakresu.

6. Studenci są zobowiązani do odbycia praktyk zgodnie z harmonogramem i programem zatwierdzonym przez prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich.

7. Prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich w uzasadnionych przypadkach na wniosek studenta może udzielić zgody na przedłużenie okresu odbywania praktyk, przy czym muszą one zostać zakończone przed końcem następnego semestru.

8. Dopuszczalna jest realizacja praktyk zawodowych w wybranych przez studenta placówkach (w kraju bądź za granicą), które umożliwią osiągnięcie celów i efektów uczenia się zgodnie z programem praktyk studenckich. Program praktyk odbywanych za granicą jest wstępnie weryfikowany, a następnie akceptowany przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk zawodowych. Student musi uzyskać pisemną zgodę wybranej placówki na odbycie praktyk a następnie przedłożyć ją oraz podanie do pełnomocnika dziekana ds. praktyk, według wzoru określonego w załączniku nr 5 do zarządzenia.

9. Dobór placówki do realizacji praktyk zawodowych dokonywany jest na podstawie ściśle określonych kryteriów – zgodność profilu działalności z programem kształcenia, możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz zapewnienie odpowiednich warunków pracy. Kryteria doboru miejsca odbywania praktyk określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

10. W przypadku praktyk odbywanych w miejscu wskazanym przez studenta, wprowadzono obowiązek uzyskania zgody pełnomocnika dziekana ds. praktyk na podstawie oceny zgodności danego miejsca z określonymi kryteriami, co zapewnia jednolity standard realizacji praktyk niezależnie od formy ich organizacji.

11. Student zobowiązany jest do zrealizowania pełnego programu praktyk zgodnie z planem studiów w oddziałach szpitalnych określonych w programie studiów.

12. Praktyki są prowadzone w szczególności w:

- 1) oddziałach szpitalnych: internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki paliatywnej, położniczo-noworodkowych, ginekologicznych i w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w blokach operacyjnych;
- 2) gabinetach pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, w miejscu zamieszkania lub pobytu pacjenta oraz w punkcie szczepień;
- 3) zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych.

13. Praktyki mogą być prowadzone indywidualnie lub w grupach.

14. Liczba studentów w grupie nie może być większa niż 8 osób, przy czym praktyki realizowane w oddziałach szpitalnych intensywnej terapii, neonatologicznych i pediatrycznych oraz w blokach operacyjnych i podstawowej opiece zdrowotnej są realizowane w grupach liczących nie więcej niż 4 studentów.

Rozdział 4

Prawa i obowiązki studenta

§ 4. Student ma prawo do:

- 1) dobrze zorganizowanego procesu kształcenia praktycznego;
- 2) obiektywnej oceny postępów w kształtowaniu kompetencji zawodowych;
- 3) zgłoszenie uwag i zastrzeżeń dotyczących organizacji i przebiegu kształcenia praktycznego;
- 4) co najmniej 15-minutowej przerwy w przypadku realizacji praktyki trwającej nie mniej niż 6 godzin zegarowych w ciągu dnia; w przypadku praktyki trwającej 8 godzin zegarowych, student ma prawo do 30-minutowej przerwy, przeznaczonej na odpoczynek i spożycie posiłku;
- 5) odmowy wykonywania prac wzbronionych kobietom, a zwłaszcza kobietom w ciąży lub karmiącym piersią, wymienionych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

§ 5. 1. Obowiązki studenta:

- 1) przed rozpoczęciem praktyki, student zobowiązany jest posiadać i przedstawić opiekunowi praktyk na pierwszych zajęciach:
 - a) dziennik kształcenia praktycznego studenta zawierający program praktyki,
 - b) aktualne badania lekarskie,
 - c) aktualną polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) i następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) poszerzoną o koszty leczenia poekspozycyjnego. Student musi dostarczyć Oświadczenie o posiadaniu ubezpieczenia do pełnomocnika ds. praktyk studenckich przed rozpoczęciem praktyk, według wzoru określonego w załączniku nr 7 do zarządzenia;
- 2) zaświadczenie o negatywnym wyniku badania dla celów sanitarno-epidemiologicznych na nosicielstwo Salmonella-Shigella;
- 3) zaświadczenie o szczepieniu przeciw WZW typu B;

- 4) zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego i rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym;
- 5) imienny identyfikator.

2. Brak aktualnych badań lekarskich, zaświadczeń ,o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, oraz ubezpieczenia może być podstawą odmowy przyjęcia studenta na praktykę.

3. Podczas odbywania praktyk student zobowiązany jest do:

- 1) zapoznania się oraz ścisłego przestrzegania regulaminu praktyk;
- 2) sumiennego wykonywania zadań powierzonych przez opiekuna praktyk oraz osób nadzorujących przebieg praktyki;
- 3) punktualnego zgłaszania się i obecności na zajęciach zgodnie z harmonogramem ustalonym przez opiekuna praktyk lub osobę nadzorującą;
- 4) aktywnego uczestnictwa w zajęciach;
- 5) nieopuszczanie przypisanego stanowiska pracy bez zgody osoby sprawującej bezpośredni nadzór nad studentem odbywającym praktyki;
- 6) przestrzegania praw pacjenta, zachowania w tajemnicy w zakresie wszelkich informacji dotyczących pacjenta i jego rodziny, do których uzyskał dostęp zarówno w związku z odbywaniem praktyk jak po ich zakończeniu;
- 7) przestrzegania regulaminu pracy, dyscypliny pracy, przepisów w zakresie ochrony danych osobowych BHP, ppoż oraz zasad w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych, które obowiązują w placówce przyjmującej studenta na praktyki;
- 8) posiadania pełnego i estetycznego umundurowania, obuwia medycznego na zmianę umożliwiającego pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP oraz imiennego identyfikatora – braki umundurowania czy nieestetyczny wygląd (np. wymięty, poplamiony fartuch) mogą stanowić podstawę do odmówienia przyjęcia studenta na praktykę;
- 9) respektowania zakazu noszenia biżuterii do łokcia, tipsów, długich paznokci i ich lakierowania;
- 10) upięcia włosów tak, aby nie przeszkadzały w czynnościach pielęgnarskich i nie stanowiły zagrożenia dla chorego;
- 11) przestrzegania zakazu wnoszenia telefonów komórkowych, aparatów fotograficznych, dyktafonów, kamer;
- 12) dbania o powierzone mienie oraz zabezpieczenie informacji i danych przed niepowołanym dostępem, nieuzasadnioną lub zniszczeniem, nielegalnym

- ujawnieniem lub pozyskaniem w stopniu odpowiednim do obowiązków (zadań) związanych z przetwarzaniem danych, w trakcie realizacji praktyk;
- 13) posiadania i prowadzenia dokumentacji dotyczącej przebiegu praktyki, niezbędnej do jej zaliczenia;
 - 14) godnego reprezentowania Uczelni w placówce przyjmującej studenta na praktyki;
 - 15) zgłaszania przełożonym nieprawidłowości zaobserwowanych w trakcie odbywania praktyk;
 - 16) przestrzegania zakazu palenia papierosów, spożywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych w miejscu realizacji praktyk zawodowych.

4. Studentowi wykonującemu czynności w ramach studenckiej praktyki zawodowej nie przysługuje wynagrodzenie za ich wykonanie, a Uczelnia kierująca studenta na praktykę zawodową nie pokrywa żadnych kosztów związanych z praktykami, z zastrzeżeniem kosztów badań w zakresie profilaktyki poekspozycyjnej.

5. Nieobecność na praktykach może być usprawiedliwiona wyłącznie zwolnieniem lekarskim i po uzgodnieniu z opiekunem, należy ją odpracować w dogodnym dla obu stron terminie.

6. Nieobecności które nie są objęte odpracowaniem a są poświadczone odpowiednią dokumentacją to: zawarcie związku małżeńskiego przez studenta, pogrzeb w najbliższej rodzinie studenta, wezwanie do sądu, dzień honorowego oddania krwi, wezwanie do wojskowego centrum rekrutacji.

7. Student realizuje praktyki zgodnie z programem praktyk zawartym w dzienniku kształcenia praktycznego. Opiekun praktyk poświadcza swoim podpisem z imienną pieczęcią fakt odbycia i zaliczenia praktyk przez studenta.

8. Student odbywający praktyki informuje na bieżąco pełnomocnika dziekana ds. praktyk zawodowych o ewentualnych niedociągnięciach ze strony placówki, w której odbywają się praktyki. Po zakończeniu praktyk, student zostanie poproszony o wypełnienie anonimowej ankiety oceniającej jednostkę, gdzie odbyły się praktyki zawodowe, według wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do zarządzenia.

Rozdział 5

Kontrola i ewaluacja oraz pozostałe sprawy związane z zawodowymi praktykami studenckimi

§ 6. Opiekun praktyk z ramienia placówki wypełnia ankietę oceniającą studenta, według wzoru określonego w załączniku nr 9 do zarządzenia, po ukończeniu praktyki przez studenta.

§ 7. 1. Do obowiązków wydziału należy przygotowanie i udostępnienie studentom dokumentacji związanej z realizacją praktyki.

2. Umowa, o której mowa w § 3, określa obowiązki PBS i studenta, oraz placówki, w której odbywają się praktyki.

3. Pełnomocnik dziekana ds. praktyk zawodowych ocenia czy dana placówka spełnia wymagania do prowadzenia praktyki zawodowej, kontroluje zawieranie umów z tymi placówkami, prawidłowość przebiegu praktyki w poszczególnych jednostkach, dokumentując to sprawozdaniem z kontroli.

4. Nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk sprawuje pełnomocnik dziekana ds. praktyk zawodowych wyznaczony przez dziekana Wydziału Medycznego. Dane kontaktowe do pełnomocnika dziekana ds. praktyk zawodowych publikuje się na stronie internetowej Wydziału Medycznego.

5. Do zakresu obowiązków pełnomocnika dziekana ds. praktyk zawodowych należy:

- 1) nadzór organizacyjny nad przygotowaniem i przebiegiem praktyk;
- 2) przygotowanie programu przebiegu praktyki zgodnie z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku;
- 3) udział w przygotowaniu projektów porozumień na studenckie praktyki zawodowe;
- 4) zatwierdzanie indywidualnych programów praktyk;
- 5) zatwierdzanie miejsc odbywania praktyk;
- 6) rozwiązywanie ewentualnych problemów bądź kwestii spornych powstałych w trakcie odbywania przez studentów praktyk;
- 7) zaliczanie odbycia praktyk (wpis do systemu USOS i wydrukowanie protokołu).

6. W każdym roku akademickim monitorowanie praktyk prowadzi pełnomocnik dziekana ds. praktyk zawodowych w porozumieniu z dziekanem Wydziału Medycznego.

7. Kontrola praktyk odbywa się na podstawie losowej wizytacji placówek, w których odbywają się praktyki, telefonicznego monitorowania przebiegu praktyk oraz w oparciu o opinie studentów. Po kontroli sporządza się raport według wzoru stanowiącego załącznik nr 10 do zarządzenia.

Rozdział 6

Okresy i terminy odbywania praktyk oraz czas ich trwania

§ 8. 1. Student może rozpocząć odbywanie praktyki po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu praktycznego kończącego blok zajęć praktycznych o tej samej tematyce.

2. Student w uzasadnionych przypadkach może zmienić termin odbywania praktyk na pisemny wniosek i za zgodą prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich Wydziału Medycznego. Alternatywny termin nie może kolidować z terminami zajęć obowiązkowych oraz zaliczeniem semestru, a jednostka przyjmująca studenta na praktykę nie wymaga zawarcia porozumienia.

3. Student jest zobowiązany do odbywania praktyki zgodnie z harmonogramem pracy placówki, w której odbywa praktykę.

4. Harmonogram pracy student ustala z opiekunem nadzorującym przebieg praktyk w danej jednostce.

5. Wymiar czasu trwania praktyk jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia na kierunku i obejmuje następujący wymiar godzinowy:

Zakres praktyk zawodowych	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Podstawy pielęgniarstwa	120 godz.	4
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	120 godz.	4
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	60 godz.	2
Pediatra i pielęgniarstwo pediatryczne	140 godz.	5
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120 godz.	4
Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	120 godz.* w tym 40 godz w bloku operacyjnym	6
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40 godz.	2
Geriatra i pielęgniarstwo geriatryczne	80 godz.	3
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80 godz.	3
Psychiatra i pielęgniarstwo psychiatryczne	80 godz.	3
Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	80 godz.	3
Opieka paliatywna	40 godz.	2
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	40 godz.	2
Praktyki zawodowe indywidualnie wybierane przez studenta	80 godz.	3
RAZEM:	1200 godz.	46

6. Zmiana terminu rozpoczęcia lub zakończenia praktyk spowodowana chorobą lub innymi zdarzeniami losowymi, których nie można było przewidzieć przed ustaleniem

terminu może nastąpić po uzyskaniu zgody placówki, w której praktyki miały się odbyć lub są odbywane.

Rozdział 7

Ocena i zaliczenie praktyk

§ 9. 1. Zasady zaliczenia praktyk określa załącznik nr 11 do zarządzenia. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie:

- 1) uzyskania pozytywnej oceny od opiekuna praktyk;
- 2) przedstawienia prawidłowo wypełnionego dziennika kształcenia praktycznego.

2. W przypadku niezaliczenia praktyk, student ma prawo do odbycia praktyk poprawkowych w terminie ustalonym przez Prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich.

3. Termin rozliczenia praktyk przez studenta oraz uzyskania zaliczenia upływa ostatniego dnia letniej sesji poprawkowej. Zaliczenie praktyk jest warunkiem zaliczenia roku.

4. Podstawą zaliczenia praktyk jest zrealizowanie ich programu, udokumentowane wpisem w dzienniku kształcenia praktycznego. Wpis powinien zawierać informacje odnośnie:

- 1) terminu rozpoczęcia i zakończenia praktyk;
- 2) pieczęć nagłówkową placówki z nazwą i adresem;
- 3) pieczęć imienną i podpis opiekuna praktyki ze strony placówki.

5. Student jest zobowiązany do złożenia w Centralnym Dziekanacie oryginalnego, podpisanego i opatrzonego pieczęciami dziennika kształcenia praktycznego najpóźniej w ostatnim dniu września danego roku.

6. Pełnomocnik dziekana ds. praktyk zawodowych na podstawie przedstawionych dokumentów weryfikuje osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się i dokonuje zaliczenia praktyki.

7. Zaliczenie praktyk może nastąpić także za zgodą prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich Wydziału Medycznego na drodze przeniesienia i uznania w miejsce praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów pod warunkiem stwierdzenia spójności w obszarze efektów uczenia się.

8. W przypadku niezaliczenia praktyk prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich Wydziału Medycznego podejmuje decyzję w sprawie warunkowego wpisu studenta na następny rok studiów, powtórzenia roku bądź skreślenia z listy studentów. Skreślenie studenta z listy studentów następuje w drodze decyzji administracyjnej, za pełnomocnictwem Rektora .

Rozdział 8

Przepis końcowy

§ 10. Traci moc zarządzenie nr Z.99.2024.2025 z dnia 18 kwietnia 2025 r. w sprawie regulaminu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla kierunku pielęgniarstwo Wydziału Medycznego Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

prof. dr hab. inż. Marek ADAMSKI